

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Městský soud v Praze rozhodl soudkyně Mgr. Janou Příbylovou ve věci

žalobkyně: Aliance pro rodinu, z.s., IČO 72088061
sídlem Platněřská 191/4, 110 00 Praha 1
zastoupená advokátem JUDr. [jméno] [příjmení], Ph.D.
sídlem Na Podkovce 281/10, 147 00 Praha 4

proti

žalované: [osobní údaje žalované]
bytem [adresa]
zastoupená advokátem Mgr. [jméno] [příjmení]
sídlem Rubešova 83/10, 120 00 Praha 2

o ochranu pověsti

takto:

- I. Žaloba o uložení povinnosti žalované zdržet se dalšího šíření nepravdivých difamačních výroků na stranu žalobkyně, že šíří Putinův hlas v Evropě a že je financována Ruskou federací, se zamítá.
- II. Žaloba o uložení povinnosti žalované odstranit ze svého facebookového profilu, [jméno] [příjmení] – místopředsdkyně Sněmovny“ příspěvek ze dne 2. června 2022 obsahující sestřih televizního pořadu 360° pořádaného [jméno] [příjmení], jehož se zúčastnila s žalobcem 3 v původním řízení, vysílaného dne 1. června 2022 televizí CNN Prima News, a který je nadepsán, „Tak prý cupuju středověkou Alianci pro rodinu 😊. A přitom jsem se jednoduše zeptala: Kdo vás platí?“, se zamítá.

- III. Žaloba o uložení povinnosti žalované formulovat písemné zpětvzetí svých nepravdivých tvrzení a zaslat je žalobkyni do sedmi dnů od nabytí právní moci tohoto rozsudku a zároveň je v této lhůtě zveřejnit na svém facebookovém profilu, „[jméno] [příjmení] – místopředsdkyně Sněmovny“ po dobu 30 dnů v tomto znění: „Dne 1. června 2022 jsem se zúčastnila v televizi CNN Prima News v pořadu 360° pořádaném [jméno] [příjmení] debaty s Mgr. [jméno] [jméno], místopředsdou Aliance pro rodinu, z.s., a dne 2. června 2022 jsem na svém facebookovém profilu, „[jméno] [příjmení] – místopředsdkyně Sněmovny“ zveřejnila příspěvek obsahující sestřih uvedeného televizního pořadu 360° vysílaného televizí CNN Prima News, v němž jsem nepravdivě tvrdila, že Aliance pro rodinu, z.s. šíří Putinův hlas v Evropě a že jsou financováni Ruskou federací. Tato tvrzení jsou nepravdivá a zasáhla do dobré pověsti zapsaného spolku Aliance pro rodinu.“, se zamítá.
- IV. Žalobkyně je povinna do tří dnů od právní moci rozsudku zaplatit žalované náhradu nákladů řízení ve výši 16 940 Kč k rukám právního zástupce žalované.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se po žalované domáhala nároků výše uvedených s odůvodněním, že je spolkem založeným za účelem všestranné podpory rodiny založené na manželství muže a ženy. Dne 1. 6. 2022 se žalovaná jako místopředsdkyně Poslanecké sněmovny a poslaneckého klubu České pirátské strany zúčastnila pořadu 360o [jméno] [příjmení], vysílaného televizní stanicí CNN Prima News, v němž debatovala s místopředsdou žalobkyně [příjmení] [jméno] [jméno]. V rámci debaty žalovaná pronesla, že spolky jako žalobkyně reprezentují, Putinův hlas v Evropě“, že na spolky spjaté s žalobkyní (jmenovitě Ordo iuris) v posledních letech přiteklo do Evropy čtyři a půl miliardy korun, že není jasné, a žalovanou by to velice zajímalo, kdo ve skutečnosti stojí za financováním žalobkyně a protipotratových agend, ve skutečnosti namířených proti českým rodinám, a že žalobkyně rétorikou svého místopředsedy zastírá, že jí jde ve skutečnosti o omezování práv a o to, aby se Česko přiblížilo spíše Kremlu než svobodnému světu. Následujícího dne žalovaná na svém facebookovém profilu uveřejnila sestřih pořadu doprovázený slovy: „Tak prý cupuju středověkou Alianci pro rodinu (usmívající se emotikon). A přitom jsem se jednoduše zeptala: „Kdo vás platí?““. Pochybnosti žalované o financování žalobce po odvysílání debatního pořadu převzala další média (například deník Blesk), jež na základě toho začala poukazovat na propojení žalobkyně s Kremlm. Výroky, které žalovaná o financování žalobkyně ve veřejném prostoru rozšiřuje, se nicméně podle žalobkyně nezakládají na pravdě.
2. Žalovaná navrhla žalobu jako nedůvodnou zamítnout. Výrok, který v rámci debatního pořadu pronesla, je hodnotícím soudem, vyjadřujícím politování hodnou míru shody mezi hodnotami zastávanými žalobkyní a ruským prezidentem Vladimírem Putinem. Žalobkyně je osobou veřejného zájmu (vlivnou lobbistickou organizací), měla by být proto schopna strpět větší než běžnou míru kritiky. Na kritiku vznesenou žalovanou navíc mohla reagovat v dalším průběhu pořadu, což také učinila. Konečně, žalovaná popřela, že by kdy z jejích úst zaznělo, že je žalobkyně financována Ruskou federací.
3. Soud vzal předně za svá skutková zjištění shodná tvrzení účastníků, že žalobkyně se dne 1. 6. 2022 prostřednictvím svého místopředsedy Mgr. [jméno] [jméno] (žalobce 3 v původním řízení) účastnila společně s žalovanou televizního pořadu 360o vysílaného televizí CNN Prima News, kde v části týkající se manželství pro všechny pronesla: „Tyhle spolky, jako je zastupujete například vy, reprezentují bohužel Putinův hlas v Evropě. Na spolky s vámi úzce spojené šly čtyři a půl miliardy korun do Evropy v posledních letech, čtyři a půl miliardy. A vy spolupracujete třeba s polským Ordo iuris a s dalšími, které tyto peníze obdrželi. Tohle je strašně důležitá věc. Bohužel není vůbec jasné, kdo financuje vás, agendy protipotratové, ve skutečnosti proti rodinám v naší zemi, a to, že vy ve finále zastíráte nějakou rétoriku, to, že vám jde o omezování práv a o to, abychom byli spíše blíže Kremlu než svobodnému světu. Mě velice zajímá, kdo vás platí?“ 4,5

miliardy z Kremlu do Evropy přiteklo.“ Ještě v průběhu pořadu místopředseda žalobkyně tvrzení žalované odmítl. Následujícího dne žalovaná na svém facebookovém profilu, [jméno] [příjmení] – místopředsedkyně sněmovny“ zveřejnila příspěvek s nadpisem, „Tak prý cupuju středověkou Alianci pro rodinu. 😊 A přitom jsem se jednoduše zeptala: Kdo vás platí?“, obsahujícím sestřih televizního pořadu 360o vysílaného předchozího dne, ve kterém zazněla shodná tvrzení, jako je uvedeno výše. Žalobkyně žalované zaslala předžalobní výzvu.

4. Na základě provedeného dokazování soud dospěl k následujícím skutkovým zjištěním.

5. Ze srovnání zpravodajských článků citujících výroky pronesené představiteli žalobkyně a ruským prezidentem Vladimírem Putinem soud zjistil, že žalobkyně ve shodě s ruským prezidentem Vladimírem Putinem podporuje manželství založené výhradně na svazku muže a ženy, kteří mají na rozdíl od osob stejného pohlaví reprodukční potenciál a jsou schopni vytvořit vhodné prostředí pro správný vývoj dítěte, vystupuje proti osvojování dětí stejnopohlavními páry a současně kritizuje, že se ve školských zařízeních otevřeně probírá genderová problematika.

6. Z článku publikovaného dne 7. 6. 2022 na internetových stránkách [webová adresa] s titulkem, [příjmení] o sebevraždách bez manželství pro všechny. A penězích z Kremlu pro homofobní spolky“ soud zjistil, že v pořadu Epicentrum Blesk zpráv, kterého se jako host zúčastnila žalovaná, přišla řeč kromě jiného také na financování, „homofobního“ spolku Aliance pro rodinu, který má své zástupce Ministerstvu práce a sociálních věcí a Ministerstvu spravedlnosti. Žalovaná podle svých slov považuje za velmi důležité veřejně hovořit o tom, jak přesně je žalobkyně financována. Evropské spolky se souznějícími idejemi mají podle ní často netransparentní zdroje financování, údajně podle ní často dostávají peníze i z okolí Kremlu, jak ostatně vyplývá z veřejných zdrojů. Na šíření této agendy, která působí, jako by byla ideovým hlasem Putina v Evropě, rozeštvávajícím společnost, šly za poslední roky do Evropy peníze v objemu zhruba 4,5 miliardy korun.

7. Z článku publikovaného dne 16. 6. 2022 na internetových stránkách [webová adresa] s titulkem, [příjmení] [příjmení] uznala chybu. Omlouvám se, neověřila jsem si informace, říká“ soud zjistil, že s tvrzením o napojení žalobkyně na finance spojené s režimem ruského prezidenta [jméno] [příjmení] přišlo před lety polské periodikum [příjmení] [jméno], které ve svých článcích psalo o napojení polského [příjmení] [příjmení] [jméno] na ruské finance. Oba spolky, tedy jak žalobkyně, tak [příjmení] [příjmení] [jméno], jsou součástí evropského konzervativního uskupení Aliance pro společné dobro.

8. Z překladu internetových stránek [webová adresa] (nedatováno) soud zjistil, že na citovaných internetových stránkách se zobrazuje text hovořící o tom, že na základě smírů uzavřených v právních sporech mezi Nadací otce Piotra Skargiho pro sociální a náboženské vzdělávání, Sdružením otce Piotra Skargiho pro křesťanskou kulturu a Nadací Institutu právní kultury Ordo Iuris na straně jedné a společností A S.A., provozovatelem internetových stránek [webová adresa], byl článek z internetových stránek [webová adresa] odstraněn.

9. Z článku uveřejněného dne 22. 6. 2022 na internetových stránkách Respekt s titulkem, „V kulturní válce už dávno jsme. Putin si na gender čas udělal“ soud zjistil, že v citovaném článku se píše o tom, že zhruba posledních deset let trvá intenzivní protiofenzíva namířená proti společenským změnám, zejména na poli lidských práv. Na začátku byly hlavním tématem interrupce, ale postupně se záběr rozšířil i na genderová témata. Tuto protiofenzívu podle Neila Datty, zakladatele Evropského parlamentního fóra, zahájili lidé blízcí katolické církvi alias zástupci Vatikánu a postupně nabrala podobu mezinárodně propojené a organizované sítě organizací, které lze souhrnně označit jako ultrakonzervativní či přesněji antigenderové. Tuto antigenderovou protiofenzívu podle něj finančně a ideologicky významně podporuje také putinovské Rusko. Podle propočtů Dattovy organizace se za posledních deset let čtyřikrát zvýšil objem peněz tekoucí do těchto spolků, z ruských zdrojů šlo údajně o více než 188 miliónů dolarů. Není prý divu, Rusko tyto organizace podporuje a shodně s nimi líčí Západ jako prohnilé

místo, kde vlivem přehnané emancipace žen upadají rodinné hodnoty a klesá porodnost, homosexuálové ovládají důležité pozice v politice i byznysu a děti jsou indoktrinovány „úchylnou“ sexuální výchovou. V protikladu se zkaženými západními demokraciemi pak stojí právě Rusko, které pohledem ultrakonzervatistů brání tradiční rodinu a obecně křesťanské hodnoty. Podle článku jedna z tuzemských ultrakonzervativních organizací Aliance pro rodinu figuruje v neformálních poradních strukturách několika ministerstev. Zároveň má vazby na zmiňované mezinárodní síť podporované a financované Ruskem.

10. Z nedatovaných e-mailových konverzací, konverzace v aplikaci Messenger a konverzace na sociální síti Facebook soud zjistil, že na žalobkyni se obrací různí lidé z neověřených profilů a e-mailů s vulgárními poznámkami, poukazujícími na údajné ruské financování.

11. Ostatní důkazy soud pro nadbytečnost nehodnotil, popřípadě ani neprováděl, neboť dospěl k závěru, že z nesporných tvrzení účastníků a z důkazů výše uvedených získal dostatek skutkových zjištění, na jejichž základě mohl ve věci spolehlivě rozhodnout. Za nadbytečné pak považoval i důkazní návrhy týkající se informací o financování nejrůznějších spolků v Evropě, když ze skutkového stavu je zřejmé, že žalovaná neuvedla, že takto je žalobkyně financována.

12. Na základě zjištěných skutečností soud dospěl k následujícímu závěru o skutkovém stavu věci. Žalobkyně se dne 1. 6. 2022 prostřednictvím svého místopředsedy Mgr. [jméno] [jméno] účastnila společně s žalovanou televizního pořadu 360o vysílaného televizí CNN Prima News, kde v části týkající se manželství pro všechny pronesla: „Tyhle spolky, jako je zastupujete například vy, reprezentují bohužel Putinův hlas v Evropě. Na spolky s vámi úzce spojené šly čtyři a půl miliardy korun do Evropy v posledních letech, čtyři a půl miliardy. A vy spolupracujete třeba s polským Ordo Iuris a s dalšími, které tyto peníze obdrželi. Tohle je strašně důležitá věc. Bohužel není vůbec jasné, kdo financuje vás, agendy protipotrátové, ve skutečnosti proti rodinám v naší zemi, a to, že vy ve finále zastíráte nějakou rétoriku, to, že vám jde o omezování práv a o to, abychom byli spíše blíže Kremlu než svobodnému světu. Mě velice zajímá, kdo vás platí?“ 4,5 miliardy z Kremlu do Evropy přiteklo.“ Ještě v průběhu pořadu místopředseda žalobkyně tvrzení žalované dementoval. Následujícího dne žalovaná na svém facebookovém profilu, [jméno] [příjmení] – místopředsedkyně sněmovny“ zveřejnila příspěvek s nadpisem, „Tak prý cupuju středověkou Aliancí pro rodinu 😊“. A přitom jsem se jednoduše zeptala: Kdo vás platí?“, obsahujícím sestřih televizního pořadu 360o. Žalobkyně je ve shodě s ruským prezidentem Vladimírem Putinem v názorech na manželství založené výhradně na svazku muže a ženy, osvojování dětí stejnopohlavními páry a genderovou problematiku.

13. Po právní stránce soud posoudil věc následovně.

14. Podle § 135 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „o. z.“), právnická osoba, která byla dotčena zpochybněním svého práva k názvu nebo která utrpěla újmu pro neoprávněný zásah do tohoto práva, nebo které taková újma hrozí, zejména neoprávněným užitím názvu, se může domáhat, aby bylo od neoprávněného zásahu upuštěno nebo aby byl odstraněn jeho následek (odst. 1). Stejná ochrana náleží právnické osobě proti tomu, kdo bez zákonného důvodu zasahuje do její pověsti nebo soukromí, ledaže se jedná o účely vědecké či umělecké nebo o tiskové, rozhlasové, televizní nebo obdobné zpravodajství; ani takový zásah však nesmí být v rozporu s oprávněnými zájmy právnické osoby (odst. 2).

15. Listina základních práv a svobod přiznává právnickým osobám právo na zachování názvu, dobré pověsti a soukromí. Občanský zákoník pak v § 135 odst. 2 obsah tohoto ústavně zakotveného práva konkretizuje tak, že právnická osoba nepožívá ochrany před jakýmkoli zásahem do své pověsti (respektive před jakýmkoli jednáním, které má na její pověst negativní dopad), ale pouze před zásahy, jež dosáhly takové intenzity, že je ani v demokratické společnosti nelze tolerovat, a proto je na ně třeba pohlížet jako na právem nedovolené, neoprávněné (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 2. 2. 2006, sp. zn. 32 Odo 1159/2004, a judikatura v něm citovaná). Zda je zásah do pověsti právnické osoby oprávněný, je třeba vždy posuzovat

v kontextu dalších ústavně zaručených práv a svobod, které s právem na ochranu pověsti kolidují. Intenzitu zásahu je třeba poměřovat především svobodou projevu, zaručenou v čl. 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Vzhledem k významu svobody projevu jakožto jednoho ze základních pilířů demokratické společnosti je každý názor (kritika) v zásadě přípustný (srov. nález Ústavního soudu ze dne 10. 12. 1997, sp. zn. II. ÚS 357/96). Pro demokracii je totiž životní nutností šíření informací, myšlenek a názorů, ať již pochvalných, či kritických, proto, aby byla veřejnost zásobena všemi dostupnými fakty nezbytnými pro vyvolání kvalitní debaty ve věcech celospolečenského zájmu. Otevřenost odlišným názorům a kritickým pohledům skýtá obohacení společnosti, dostatek informací může napomáhat k bourání názorových stereotypů a podporovat zvýšení tolerance (srov. nález Ústavního soudu ze dne 4. 4. 2005, sp. zn. IV. ÚS 146/04).

16. Ani svoboda projevu nicméně není bezbřehá a je obsahově omezena právy jiných. Je proto úkolem soudu, aby na základě konkrétních okolností případu zvážil, zda výrok dosahuje takové intenzity, že zasahuje do práva na ochranu pověsti dané osoby, či je situaci přiměřený, tedy zda v daném případě preferovat právo na ochranu pověsti dotčené osoby, anebo upřednostnit svobodu projevu a právo na šíření informací. Obecně lze říci, že mimo meze ústavní ochrany se ocitá (a do pověsti fyzické nebo právnické osoby neoprávněně zasahuje) takový veřejně pronesený výrok, jenž svou intenzitou vybočuje z obecně uznávaných pravidel slušnosti (srov. nález Ústavního soudu ze dne 10. 7. 1997, sp. zn. III. ÚS 359/96). Omezení svobody projevu korektivem slušnosti ovšem nelze interpretovat tak, že by určitá tvrzení nebo názory nebyla hodna ústavní ochrany jen proto, že se jedná o tvrzení a názory expresivní, nadsazené, přehnané nebo kontroverzní, třebaže jsou způsobilé někoho urazit, zraňovat, vyvolat pohoršení nebo šokovat. Stále platí, že omezení svobody projevu je výjimkou, kterou je nutno interpretovat restriktivně a lze ji ospravedlnit jen kvalifikovanými okolnostmi (srov. nález Ústavního soudu ze dne 15. 3. 2005, sp. zn. I. ÚS 367/03). V zájmu šetření podstaty a smyslu svobody projevu by měl mocenský (soudní) zásah do této svobody přicházet jen subsidiárně, nelze-li účinnou nápravu zjednat jinak. Jinými slovy řečeno, k soudnímu zásahu do svobody projevu je vždy třeba přistupovat jako k prostředku poslední instance (ultima ratio), majícímu své opodstatnění jen ve zcela výjimečných případech.

17. V nálezu ze dne 3. 2. 2015, sp. zn. II. ÚS 2051/14, Ústavní soud formuloval příkladný výčet kritérií, která by měl soud při posuzování oprávněnosti zásahu do pověsti právnické osoby zohlednit. Konkrétně by soud měl vzít v potaz povahu výroku (zda jde o skutkové tvrzení nebo hodnotící soud), obsah výroku (zda jde o projev, „politický“ či, „komerční“), formu výroku (nakolik je předmětný výrok expresivní, či dokonce vulgární), postavení kritizované osoby (zda jde o osobu veřejně činnou, či dokonce o osobu aktivní v politickém životě, případně o osobu veřejně známou), zda se výrok (kritika) dotýká soukromé či veřejné sféry kritizované osoby, chování kritizované osoby (zda kritiku sama, „vyprovokovala“ či jak se ke kritice postavila), kdo výrok pronáší (zda se jedná o novináře, běžného občana, politika apod.), a konečně, kdy tak učiní (jaké měl či mohl mít jeho autor v daný okamžik k dispozici konkrétní údaje, z nichž vycházel, a v jaké situaci tak učinil).

18. První kritérium ukládá soudu, aby zkoumal, zda má difamující výrok povahu skutkového tvrzení (konstatování faktu), nebo hodnotícího soudu, popřípadě takzvaného hybridního výroku. Zodpovězení této otázky má pro věc zcela zásadní význam. Skutkové tvrzení se totiž opírá o objektivní realitu (fakt), zjistitelnou pomocí dokazování. Pravdivost tvrzení lze tedy v rámci dokazování ověřit. Do práv na ochranu osobnosti (pověsti) pak zpravidla neoprávněně zasahuje ten, kdo o jiném rozšiřuje nepravdivé informace, popřípadě informace pravdivé, jsou-li podávány tak, že zkreslují skutečnost nebo jsou-li intimního rázu. Od skutkového tvrzení je třeba odlišovat hodnotící soud, jenž vyjadřuje subjektivní názor svého autora, zaujímajícího na základě vlastních (subjektivních) kritérií určitý postoj k realitě (hodnotícího realitu z hlediska správnosti a přijatelnosti), a jehož pravdivost z povahy věci ověřit nelze. U hodnotícího soudu proto postačí, má-li potřebný skutkový základ (zakládá-li se na pravdivé informaci), je-li přiměřená forma jeho

veřejné prezentace a je-li zásah do osobnostních práv (pověsti) nevyhnutelným průvodním jevem výkonu kritiky, tzn. není-li primárním cílem kritiky není hanobení a zneuctění dané osoby (k tomu viz například nálezy Ústavního soudu ze dne 11. 11. 2005, sp. zn. I. ÚS 453/03, nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 11. 2007, sp. zn. 30 Cdo 1174/2007, uveřejněné pod č. 29/2009 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

19. Předně je třeba předeslat, že soud zkoumal dvě části žalobou namítaných výroků, tedy tvrzení, že žalobkyně šíří Putinův hlas v Evropě“ a, že je financována Ruskou federací“. Pokud se jedná o tvrzení, že žalobkyně šíří Putinův hlas v Evropě“, pak žalovaná pronesla na stranu žalobkyně, že reprezentuje bohužel Putinův hlas v Evropě“ soud má za to, že toto tvrzení pronesené v pořadí 360o mělo povahu hodnotícího soudu. Nejednalo se totiž o konstatování faktu, neb žalovaná zjevně slova myslela v nadsázce a přirovnání, neb podstatou sdělení nebylo, že by žalobkyně například reálně přenášela hlas Vladimíra Putina. Jednalo se o subjektivní úsudek žalované, tedy o hodnocení výroků žalobkyně týkající se problematiky, manželství pro všechny“. Spojení, hlas Putina“ vykazuje prvky nadsázky a má výrazně zkratkovitý (zjednodušující) charakter. Cílem použití tohoto spojení zjevně bylo poukázat na to, že myšlenky, které v rámci veřejné debaty o problematice manželství osob stejného pohlaví hlásá žalobkyně, se v celé řadě bodů shodují s hodnotami prosazovanými ruským prezidentem Vladimírem Putinem, když v řízení byla tato názorová shoda prokázána. Hodnocení názorů žalobkyně žalovanou bylo tedy podle soudu vystavěno na dostatečném skutkovém základě.

20. Další namítaná část projevu pak bylo tvrzení, že žalobkyně je financována Ruskou federací“. Prvně soud upozorňuje, že byť žalobkyně žádala, aby soud uložil žalované povinnost zdržet se tohoto tvrzení, z provedeného dokazování a ostatně i ze skutkového stavu vylíčeného žalobkyní plyne, že žalovaná žádné takové tvrzení nepronesla. Soud pak může činit závěry o povaze výroku pouze v případě, kdy namítané tvrzení bylo ve veřejném prostoru proneseno. V daném případě zaznělo, Na spolky s vámi úzce spojené šly čtyři a půl miliardy korun do Evropy v posledních letech, čtyři a půl miliardy. A vy spolupracujete třeba s polským Ordo iuris a s dalšími, které tyto peníze obdrželi. Tohle je strašně důležitá věc. Bohužel není vůbec jasné, kdo financuje vás, agendy protipotratové, ve skutečnosti proti rodinám v naší zemi, a to, že vy ve finále zastíráte nějakou rétoriku, to, že vám jde o omezování práv a o to, abychom byli spíše blíže Kremlu než svobodnému světu. Mě velice zajímá, kdo vás platí? 4,5 miliardy z Kremlu do Evropy přiteklo.“. Projev samotný je chaotický a poněkud zmatený. Jelikož žalobkyně ale vymezila, že dle ní zasahující je část týkající se jejího financování, soud zkoumal tuto část projevu. Namítaná část projevu je kombinací skutkových tvrzení a hodnotících soudů. Skutková tvrzení ale nejsou pronášena o žalobkyni, ale o jiných spolcích, konkrétně pak Ordo iuris a jakýchsi, dalších“, které dle žalované obdržely 4,5 mld korun, tedy tímto nemohlo být zasaženo do práv žalobkyně. Další část projevu obsahuje skutkové tvrzení, že s Ordo iuris a jakými, dalšími“ spolky žalobkyně spolupracuje, ale ohledně tohoto skutkového tvrzení žalobkyně nepravdivost ani zásah nenamítala. Dále pak zazněla část poněkud zmatečná, z níž lze dovodit kritiku názorů žalobkyně (to nebylo ze strany žalobkyně napadáno) a otázka, kdo žalobkyni financuje. Kritika žalované se tedy vymezovala vůči nejasnému původu zdrojů financování žalobkyně (ostatně, sama žalobkyně potvrdila, že původ finančních prostředků vynakládaných na svůj provoz odmítá rozkrýt s poukazem na ochranu svých podporovatelů). Zároveň dala žalovaná jednoznačně najevo, že na zodpovězení otázek týkajících se financování žalobkyně je třeba trvat tím spíše, pokud žalovaná má za to, že z Ruska do Evropy směřuje tok peněžních prostředků, jež mají sloužit právě k podpoře nejružnějších spolků zapojujících se do veřejné debaty a v této debatě podporují ty samé hodnoty, jako podporuje ruský režim (provedeným dokazováním bylo zjištěno, že média skutečně poukazují na možné vazby některých evropských spolků na, ruské peníze“). Z kontextu je zřejmý apel na odkrytí zdrojů financování žalobkyně. Soud znovu opakuje, že to, že by byla žalobkyně skutečně financována ruským režimem, v televizní debatě ani v následném příspěvku na sociální síti Facebook nezaznělo (a opak se nepodává ani ze skutkového stavu tvrzeného

žalobkyní). Takto byly výroky žalované interpretovány až diváky debaty nebo čtenáři navazujících mediálních výstupů. Soud sdělení žalované chápe tak, že byt' bylo vyjádřeno vskutku neprofesionálně, směřovalo na odkrytí zdrojů financování žalobkyně.

21. Dále se soud zabýval formou a obsahem kritiky a dalšími okolnostmi jejího výkonu. Projev žalované byl na jednu straně poměrně expresivní, s cílem zaujmout v daný okamžik pozornost posluchačů, na druhou stranu se však nejednalo o výroky jakkoli vulgární nebo přehnaně urážlivé. Odkaz na Rusko, Kreml či Vladimira Putina pak není bezdůvodný a mimoběžný, ale vychází z prokázaného skutkového stavu, kdy je zde vysoká míra názorové shody. Skutečnost, že výroky byly pronášeny v době invaze Ruska na Ukrajinu na tomto nemůže ničeho změnit. Dále je třeba vzít v potaz, že projev žalované zjevně nebyl dopředu připravený (nejednalo se například o čtený projev či nějaký dlouhodobě formulovaný dopis), přesněji řečeno mohl být připraven názor a i nastolení tématu financování žalobkyně, ale forma a obsah výroků jasně naznačují, že konkrétní slova byla spíše spontánní reakcí ve studiu na průběh debaty, názory žalobkyně a aktuálně probírané téma („manželství pro všechny“). Na slova vyřčená žalovanou je třeba nahlížet jako na projev názorové opozice vůči postojům reprezentovaným k tomuto tématu žalobkyní. Navíc je třeba zohlednit i to, že zazněla v debatním pořadu, který je ze své podstaty založen na přímé konfrontaci účastníků, a žalobkyně tedy měla možnost na tato slova bezprostředně reagovat. Ostatně, v řízení bylo prokázáno (a mezi účastníky bylo nesporné), že místopředseda žalobkyně výroky žalované ještě v průběhu debaty dementoval, tedy na ně reagoval. Žalobkyně by navíc měla být schopna strpět vyšší než běžnou míru kritiky, vzhledem k tomu, že je spolkem vystupujícím ve veřejném prostoru a že svou činností přispívá k řešení závažných celospolečenských témat, jakými je například problematika rodinného života a manželství, a touto činností do značné míry ovlivňuje i tuzemskou politickou reprezentaci, ať již tím, že se účastní debatního pořadu věnujícího se daným tématům, nebo tím, že se vyjadřuje k připravované právní úpravě (usiluje o zachování stávajícího právního stavu). To platí tím spíše, týká-li se kritika způsobu jejího financování. Soud neopomněl ani zohlednit, to, že žalovaná se prezentuje jako vysoká politická funkcionářka (místopředsedkyně Poslanecké sněmovny), tedy si musí být vědoma širokého dosahu svých slov a projev, který pro kritiku žalobkyně zvolila, nebyl hoden profesionálního politika. Politik musí umět vystupovat na veřejnosti a zejména jasně formulovat své názory tak, aby tyto nebyly interpretovány jinak, než jak byly ve skutečnosti míněny.

22. Stručně shrnuto, zásah do pověsti žalobkyně nedosáhl potřebné intenzity pro to, aby byl soud v zájmu ochrany její pověsti povolán k zásahu do svobody projevu.

23. Pro úplnost se ještě sluší dodat, že i kdyby soud projevy žalované na adresu žalobkyně kvalifikoval jako neoprávněný zásah do její pověsti, požadavku na „zpětvzetí nepravdivých tvrzení“ by beztak nebylo možno vyhovět. Cílem takto formulovaného nároku totiž zjevně je, jak ostatně uváděla i žalobkyně při ústním jednání, odstranění následků zásahu do její dobré pověsti, tedy způsobené nemajetkové újmy. Jak ovšem konstatoval Nejvyšší soud ve svém rozsudku ze dne 30. 11. 2021, sp. zn. 23 Cdo 327/2021, uveřejněném pod č. 66/2022 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, nárok na náhradu nemajetkové újmy způsobené neoprávněným zásahem do pověsti postrádá zákonný podklad. Uplatňování nároku na „zpětvzetí nepravdivých tvrzení“ soud vnímá jako snahu žalobkyně závěry formulované Nejvyšším soudem obejít.

24. Z důvodů shora popsanych soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (výroky I. až III. tohoto rozsudku).

25. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 151 ve spoj. s § 142 odst. 1 o. s. ř. a ve věci plně úspěšné žalované přiznal na náhradě těchto nákladů 16 940 Kč. Žalovaná byla v řízení zastoupena advokátem, náleží jí proto náhrada nákladů vynaložených na zastoupení advokátem, tvořených odměnou advokáta podle § 6 odst. 1 a § ve spoj. s § 9 odst. 3 písm. d) ve spoj. s § 7 bodem 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen, a. t.“), ve výši

12 500 Kč za pět úkonů právní služby (převzetí a příprava zastoupení, vyjádření k žalobě a 3x účast na jednání před soudem dne 16. 1. 2024 v trvání 4 h 19 min.) po 2 500 Kč, paušální náhradou hotových výdajů vynaložených advokátem v souvislosti s poskytnou právní službou podle § 13 odst. 4 a. t. ve výši 1 500 Kč za pět úkonů po 300 Kč a náhradou za daň z přidané hodnoty ve výši 2 940 Kč, kterou je advokát povinen ze své odměny a ze svých náhrad odvést podle zvláštního právního předpisu. Platební místo bylo stanoveno podle § 149 odst. 3 o. s. ř. O lhůtě k plnění soud rozhodl v souladu s § 160 odst. 1 částí věty před středníkem o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů od doručení jeho písemného vyhotovení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím soudu podepsaného.

Nesplní-li povinný povinnosti uložené mu tímto rozsudkem v určených lhůtách dobrovolně, může se oprávněný domáhat jejich splnění v rámci soudního výkonu rozhodnutí nebo exekuce.

Praha 16. ledna 2024

Mgr. Jana Příbylová
samosoudkyně